

Odbor za kmetijstvo in razvoj podeželja

2016/2041(INI)

27.4.2016

MNENJE

Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja

za Odbor za industrijo, raziskave in energetiko

o poročilu o napredku na področju energije iz obnovljivih virov
(2016/2041(INI))

Pripravljaivec mnenja: Franc Bogovič

POBUDE

Odbor za kmetijstvo in razvoj podeželja poziva Odbor za industrijo, raziskave in energetiko kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

- A. ker naj bi se po ocenah uvoz biomase v obdobju med letoma 2010 in 2020 potrojil, povpraševanje EU po trdni biomasi za proizvodnjo bioenergije pa naj bi zadovoljili predvsem z uporabo domačih surovin; ker je treba premostiti Evropo dveh hitrosti v bioenergiji in bi morali pri razvoju sektorja bioenergije spoštovati načelo bližine, da bi zagotovili njegovo ekonomsko preživetje, ter uravnotežen regionalni razvoj industrije, nad katerim nadzor ohrani lokalno prebivalstvo; ker je kaskadna raba obnovljivih virov energije vendarle načelo, ki bo lahko, če se bo izvajalo z zakonom, posegalo v lastninske pravice in bi lahko oviralo inovacije, zlasti v malih in srednjih podjetjih; ker se je površina gozdov v EU v zadnjem desetletju povečala za 2 % in ker se v Uniji letno poseka le 60 do 70 % naravnega prirasta gozdov; ker energija iz obnovljivih virov kmetijskega izvora omogoča zmanjševanje energetske odvisnosti EU, ki več kot 50 % svojih potreb po energiji zadovoljuje z uvozom v vrednosti okoli 400 milijard EUR, s čimer je največja uvoznica energije na svetu;
- B. ker 79 % bioetanola, ki se porabi na trgu EU, prihaja iz surovin, proizvedenih v EU; ker si je treba prizadevati, da bi se ta delež ohranjal oziroma povečeval; ker druge surovine nimajo potenciala le kot obnovljivi vir energije, ampak tudi kot visokobeljakovinska krma, ki lahko prispeva k zmanjšanju odvisnosti EU od uvoženih gensko spremenjenih beljakovin;
- C. ker bioenergija iz obnovljivih virov, trajnostno proizvedena v kmetijskem sektorju, znatno prispeva k doseganju pglavitnih ciljev EU, kot so blažitev posledic podnebnih sprememb, zmanjševanje odvisnosti EU od uvoza energije, ustvarjanje delovnih mest in izboljšanje dohodkov v sektorju; ker je treba posodobiti kmetijsko proizvodnjo v Evropi, da bi zmanjšali morebitni negativni vpliv kmetijstva na okolje in prispevali k večji uporabi obnovljivih virov energije;
1. vztraja, da je pomembno spodbujati in podpirati decentralizirane energetske sisteme, med drugim z razvojem virov na kmetijskih in gozdnih gospodarstvih za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, po potrebi tudi iz odpadkov na kmetiji, kar bi lahko v veliki meri pozitivno vplivalo na ustvarjanje novih „zelenih“ delovnih mest, boj proti podnebnim spremembam in ustvarjanje trajnostnih tokov prihodkov na podeželju, hkrati pa bi podprli ekonomski in socialni razvoj teh območij; meni, da bi to pozitivno vplivalo na sestavo prebivalstva na podeželju ter bi lahko, če bi bilo pravilno zastavljeno, prispevalo k ohranjanju kmetijske krajine, kar bi bilo še posebej koristno na območjih v EU, kjer so pogoji za kmetovanje še posebej težavni, prihodki pa najnižji; poziva k intenzivni izmenjavi najboljših praks, da bi spodbujali trajnostne rešitve glede energije iz obnovljivih virov, vključno z davčnimi spodbudami, tehnološkimi možnostmi in povečevanjem ozaveščenosti javnosti v podeželskih skupnostih, pa tudi s pomočjo lokalnim in regionalnim organom pri načrtovanju in izvajanju ustreznih podpornih shem; priporoča učinkovito koriščenje programa Obzorje 2020 za raziskave in inovacije v kmetijstvu, da bi povečali proizvodnjo energije iz obnovljivih virov; želi spomniti, da ima lahko bioenergija pomembno vlogo pri dekarbonizaciji EU; zato poziva Komisijo, naj prizna, da ne bi smeli dopustiti, da se pomen prispevka te energije

zmanjša; se zaveda, da bodo inovacije na področju proizvodnje bioenergije pripomogle k učinkovitejši rabi biomase in dolgoročno zmanjšale proizvodne stroške; poudarja, da je pri vprašanju vlaganja kmetov v energijo iz biomase odločilen finančni vidik;

2. poudarja, da obstaja širok nabor obnovljivih virov, zlasti pa priznava, da uporaba gozdne biomase za energetske namene dragoceno prispeva k doseganju ciljev glede obnovljivih virov energije v okviru podnebne in energetske politike do leta 2030 ter k odpiranju novih poslovnih priložnosti; poudarja, da je treba potencial odpadkov za proizvodnjo energije še dodobra izkoristiti; opozarja, da imajo države članice različna izhodišča glede možnosti uporabe gozdne biomase za energetske namene, kar bi se moralo odražati tudi v politikah EU; poziva Komisijo, naj vzpostavi sistem vrednotenja prispevka gozdov kot ponorov ogljika in tako prispeva k razvoju sektorja energije iz obnovljivih virov; poziva Komisijo in države članice, naj izdelajo modele obračunavanja ogljika v gozdu in se tako lotijo bistvenih vprašanj gozdarske politike in možnosti gospodarjenja ter njihovega vpliva na zaloge in sekvenciacijo ogljika v gozdovih in lesnih proizvodih, s tem pa zagotovijo primerno upoštevanje skupnih učinkov ogljika iz bioenergetskih surovin; spodbuja države članice in Komisijo, naj odpravijo ovire za razvoj pametnih sistemov distribucije, ter poudarja, da je treba nova zagonska podjetja podpreti z uvedbo „pametnih omrežij“, s katerimi bi lahko v celoti izkoristili potencial energije iz obnovljivih virov kmetijskega izvora, ter razviti posebne instrumente, s katerimi bi spodbudili kmete in zadruga na podeželju, da vstopijo na trg; meni, da bi k ohranjanju avtohtonih gozdov močno prispevali z zasaditvijo nasadov panjevcev s kratko obhodnjo in dreves za industrijsko uporabo, s čimer bi zmanjšali povpraševanje po drevesih iz gozdov;
3. meni, da spodbujanje obnovljivih virov energije v EU ne bi smelo ustvarjati nepotrebnih ovir za uporabo drugih energetskih virov, na primer šote, s katerimi bi lahko izboljšali energetske učinkovitost v EU;
4. poudarja, da je treba podpreti okvirne programe na ravni EU in nacionalni ravni, namenjene raziskavam trajnostne energije iz obnovljivih virov za kmetijstvo ter, zlasti glede rafiniranih biogoriv in biogoriv druge generacije, trajnostne uporabe biomase, organskih kmetijskih stranskih proizvodov in razvoja hitro rastočih energetskih poljščin ter poljščin z življenjsko dobo več kot dve leti, ki lahko dosežejo višji donos biomase kot letne energetske poljščine, ter uporabe surovin brez učinka na rabo tal; opozarja tudi na pomen raziskav o vključevanju v omrežje in shranjevanju decentralizirano pridobljene energije iz obnovljivih virov, pa tudi metod za izkoriščanje energetskega potenciala drugih vrst biomase, ki se še ne uporabljajo širše za proizvodnjo energije; poudarja, kako pomembno je razviti evropsko omrežje, ki bi pomagalo odpraviti razdrobljenost raziskovalnih zmogljivosti na področju bioenergije kmetijskega izvora, saj bi prek njega raziskovalci imeli dostop do kakovostnih eksperimentalnih zmogljivosti in storitev po vsej Evropi; poziva k povečanju spodbud, s katerimi bi pospešili trajnostno proizvodnjo biogoriv, zlasti razvoj obratov za trajnostno proizvodnjo biogoriv, da bi ti lahko intenzivnejše izkoriščali različne poljščine in ostanke pri kmetijski proizvodnji, če bi pri tem ustrezno upoštevali splošni učinek ogljika iz bioenergetskih surovin;
5. spodbuja države članice in Komisijo, naj krepijo pomen trajnostnega gospodarjenja z gozdovi in s tem osrednjo vlogo gozdne biomase kot ene od bistvenih obnovljivih

surovin v EU za uresničevanje ciljev na področju energije; opozarja na vse večje povpraševanje po gozdni biomasi, zaradi česar je treba še okrepiti in spodbujati trajnostno gospodarjenje z gozdovi v skladu s strategijo EU za gozdove, saj je to bistveno za biotsko raznovrstnost in ekosistemsko funkcijo gozdov, vključno z absorpcijo CO₂ iz ozračja; zato poudarja, da je treba vire, ki zrastejo v EU ali se uvozijo iz tretjih držav, izkoriščati uravnoteženo ter upoštevati, da les potrebuje veliko časa za obnovo;

6. spodbuja države članice in Komisijo, naj krepijo pomen trajnostnega biogospodarstva, temelječega na gozdu, in lesa kot ene od bistvenih obnovljivih surovin v EU; poziva Komisijo, naj nameni več finančnih sredstev EU zato, da bi v Uniji spodbujali zasaditev panjevcov s kratko obhodnjo in dreves za industrijsko uporabo;
7. spodbuja države članice, naj odpravijo nepotrebne ovire in izboljšajo obstoječe upravne postopke, da bi spodbudile naložbe v razvoj in izgradnjo obratov, ki uporabljajo bioenergijo, ter tako prispevale k razvoju „zelenega podjetništva“ in ustvarjanju „zelenih delovnih mest“ na podeželju;
8. opozarja na pomen spodbujanja in podpiranja lokalnih zadrug za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, pri čemer bi njihov položaj okrepili z veččinami in zmogljivostmi za učinkovito gospodarjenje z obnovljivimi viri na podeželju in v mestih, da bi tako povečali javno in zasebno podporo energiji iz obnovljivih virov; poziva države članice, naj zagotovijo, da njihov regulativni okvir za obnovljive vire energije in zlasti njihovi podporni programi ne bodo povzročili nepotrebnih izkrivljanj v zvezi s proizvodnjo energije in konkurenčnostjo v EU; poziva Komisijo, naj opravi in predstavi študijo o tem, kako sedanje subvencije vplivajo na naložbeno okolje in prehod na trajnostno energijo na podeželju EU; spodbuja razvoj energetske pobude v skladu z načeli krožnega gospodarstva, pri čemer bi kmete in lastnike zemljišč spodbujali k vzpostavljanju sistemov daljinskega ogrevanja, ki uporabljajo kmetijske odpadke in stranske proizvode; spodbuja Komisijo in države članice, naj razmislijo o sprejetju ukrepov za lažjo prodajo presežkov energije iz obnovljivih virov, proizvedene v kmetijstvu;
9. poudarja pomen prometnega sektorja za podeželska območja v EU; ugotavlja, da je bilo v tem sektorju doseženega najmanj napredka pri uporabi obnovljivih virov energije, in sicer samo 5,4 % energije iz obnovljivih virov v letu 2013 v primerjavi z 10-odstotnim ciljem za leto 2020; zato poziva države članice, naj okrepijo prizadevanja za pravočasno izpolnitev teh ciljev in razmislijo o okreelitvi povezave med prometnim trgom in trgom električne energije s spodbujanjem električnih in hibridnih vozil, ki se polnijo prek električne vtičnice, da bi izpolnili te cilje;
10. poziva države članice in Komisijo, naj spodbudijo vzpostavljanje „lokalnih kmetijsko-energetskih okrožij“ kot območnih referenčnih entot, ki bodo združevale vse potrebne veščine in znanja za skrajšanje vmesnih faz med proizvodnjo energije iz obnovljivih virov v kmetijstvu in njenim trženjem, s čimer bi znižali cene za evropske potrošnike in zmanjšali težave pri distribuciji, hkrati pa bi okrepili trg bioenergije kmetijskega izvora in število zaposlenih v tem sektorju;
11. spodbuja Komisijo in države članice, naj priznajo tudi donosnost uporabe toplotnih črpalk v kmetijstvu in živilskopredelovalni industriji;

12. poziva Komisijo in države članice, naj priznajo premalo izkoriščen potencial pridobivanja obnovljive energije iz morja ter koristi uporabe morskih virov pri proizvodnji bioplina za kmetijstvo;
13. poudarja, da proizvodnja biogoriv ne sme ovirati proizvodnje hrane ali ogroziti prehranske varnosti; vendar meni, da bi lahko uravnotežene politike za spodbujanje večje evropske pridelave poljščin za surovine, kot so pšenica, koruza, sladkorna pesa in sončnice, vključevale zagotavljanje proizvodnje biogoriv, pri čemer je treba upoštevati posredno spremembo rabe zemljišč, tako da bi evropskim kmetom zagotovili redne prihodke, privabili naložbe in delovna mesta na podeželje, pripomogli k odpravljanju kroničnega pomanjkanja visokobeljakovinske krme v Evropi, zmanjšali odvisnost Evrope od uvoza fosilnih goriv in omogočili, da bi EU dosegla svoje cilje glede emisij toplogrednih plinov, hkrati pa bi se kar najbolj odzvali na pomisleke o spremembi rabe zemljišč in drugih okoljskih dejavnikih; meni, da bi v primeru prevelike ponudbe navedenih kmetijskih proizvodov na trgu proizvodnja biogoriv in bioetanol predstavljala začasni izhod, s katerim bi ohranili vzdržne odkupne cene, zaščitili dohodke kmetov v času krize, hkrati pa bi bil to tudi mehanizem za stabilnost trga; poudarja, da je treba spodbujati, da se neobdelana orna zemljišča, ki se ne uporabljajo za pridelavo hrane, vključujejo v proizvodnjo bioenergije, da bi tako dosegli nacionalne in evropske cilje na področju energije iz obnovljivih virov;
14. meni, da je lahko hlevski gnoj dragocen vir bioplina, če se ga obdela s tehnikami za predelavo, kot je fermentacija, hkrati pa poudarja, da mora to postati ekonomsko donosna možnost za kmete;
15. predlaga vzpostavitev mehanizma, ki bi posameznim kmetovalcem, proizvajalcem ali podjetjem, ki energetskim distributerjem dobavljajo energijo, proizvedeno iz biomase, zagotavljal dolgoročnojšo stabilnost odkupnih cen;
16. ugotavlja, da je pomembno omogočiti povezave z električnim omrežjem, tako da bodo lahko proizvajalci energije na podeželju presežno energijo iz obnovljivih virov prodajali po poštenih cenah, da bi tako lahko elektroenergetska podjetja spodbudili ali obvezali, da bi najprej odkupila tako električno energijo.

**IZID KONČNEGA GLASOVANJA
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

Datum sprejetja	26.4.2016
Izid končnega glasovanja	+: 35 -: 7 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	John Stuart Agnew, Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Richard Ashworth, José Bové, Paul Brannen, Daniel Buda, Nicola Caputo, Matt Carthy, Viorica Dăncilă, Michel Dantin, Paolo De Castro, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Edouard Ferrand, Luke Ming Flanagan, Martin Häusling, Anja Hazekamp, Jan Huitema, Peter Jahr, Jarosław Kalinowski, Zbigniew Kuźmiuk, Philippe Loiseau, Mairead McGuinness, Ulrike Müller, James Nicholson, Maria Noichl, Marijana Petir, Laurențiu Rebegea, Jens Rohde, Bronis Ropè, Jordi Sebastià, Jasenko Selimovic, Maria Lidia Senra Rodríguez, Czesław Adam Siekierski, Marc Tarabella, Janusz Wojciechowski, Marco Zullo
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Pilar Ayuso, Franc Bogovič, Jean-Paul Denanot, Jens Gieseke, Ivan Jakovčić, Norbert Lins, Anthea McIntyre, Sofia Ribeiro, Ramón Luis Valcárcel Siso